

Un Franco, 14 Pesetas

Crossing Borders
(2006, Carlos Iglesias)

Madrid, 1960. Twee mannen besluiten naar Zwitserland te reizen om nieuw werk te zoeken en hun familie zo een rijkere toekomst te bieden. Koddige improvisatie bij de douane blijkt benodigd om het land binnen te komen, maar daarna kan groeiende verbazing over cultuurverschillen niet meer stuk. Van toiletpapier en heet water uit de kraan tot publiekelijk nudisme, het is even wennen. Als het nieuwe leven echter sociaal en financieel vruchten begint af te werpen, krijgen Martín en Marcos het prima naar hun zin. Naarmate de jaren vorderen, apparaten als televisie hun intrede doen (meteen wordt met junkfood op schoot voetbal gekeken), taal langzaam maar zeker wordt geleerd en kinderen opgroeien, wordt het ook steeds lastiger om terug te keren naar Spanje.

Un Franco, 14 Pesetas biedt een lichte blik op emigratie, precies waar West-Europese landen ook vandaag de dag schreeuwende behoefte aan hebben. Het meest geslaagd zijn de op momenten naar Tiroler neigende misverstanden tussen de Spaanse mannen en Zwitserse dames. Dit is te danken aan ervaringsdeskundige Isabel Blanco, die als eigenares van een Gasthaus verleidelijk en grappig is, doch nergens over de schreef gaat. Het is zo'n bijrol om graag méér van te willen zien: oprechte gastvrijheid tussen lichte ontrouw, aan Hannah mogen velen een voorbeeld nemen.

Zodra de mannen hun boekje wél te buiten gaan en precies op dat moment familie arriveert, neemt de film een iets serieuzere wending. Het is geen toeval dat ongeveer vanaf dat moment ook het immer lollige Zwitserduits wordt ondertiteld, een inventieve manier om ook de gevoelens van autochtonen een verstaanbare stem te geven. Opmerkelijk is dat ietwat soapy relatieperikelen essentieel doch tegelijkertijd overbodig voelen: zoon Pablo is er jaren later als nieuw middelpunt niet interessanter om, maar het geflikflooi van de kerels biedt uitstekend vermaak, met gebroken hart als ontroerende bijzaak.

Dit regiedebuut van gewaardeerd acteur Carlos Iglesias (tevens in de hoofdrol) is geen baanbrekend, vernieuwend meesterwerk, maar heeft die intentie ook duidelijk niet. De rijkelijk aanwezige sociaal-culturele lading is ondanks frivoliteit boeiend en tijdloos, of misschien wel juist dānkzij deze luchtige benadering. Sneeuw en gratis koffie zijn details die deze film extra genietbaar maken.

Menno Peeters, 25 november 2009

speelduur:
96 min.

cast:
Carlos Iglesias – Martín
Javier Gutiérrez – Marcos
Nieve de Medina – Pilar
Isabel Blanco – Hannah
Iván Martín – Pablito
Tim Frederick – Pablo

script:
Carlos Iglesias

cinematografie:
Tote Trenas

muziek:
Mario de Benito

